

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 10 mars 1921 kl. 6 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 9, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om viss ändring i förordningen angående försäljning av rusdrycker.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 247, har herr Nilsson i Landeryd m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag till sådan förändring av gällande brännvinsförsäljningsförordning, som av motionens motivering framgår. *Motionen.*

Med avseende på densamma tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Andra kammarens utskott anförde i anledning av motionen följande. *Andra kam-
marens ut-
skott.*

»Såsom av motiveringen framgår, fästa motionärerna uppmärksamheten på och förorda viss ändring av de bestämmelser i gällande förordning angående försäljning av rusdrycker, vilka röra ansökan av bolag om rättighet att bedriva detaljhandel med sådana drycker. Enligt § 17 mom. 3 i nämnda förordning skall Konungens befallningshavande, då ansökan inkommit, rörande densamma inhämta utlåtande från den kommun, där försäljningsrörelsen skall bedrivas; och bör ifrågavarande utlåtande innehålla, »huruvida och i vilken utsträckning den sökta rätten till detaljhandel anses böra medgivas, uppgift å det antal försäljningsställen, som bör få anordnas, dels för utminutering och dels för utskänkning av spritdrycker, vin och öl, ävensom förslag till de inskränkningar med hänsyn till försäljningsställets förläggning och rörelsens bedrivande, som anses nödiga.»

Sedan utlåtande av omförmälda slag inkommit, »har Konungens befallningshavande (enligt anförda § mom. 4), där ansökning ej genast varder avslagen, att, om rörelsen kan antagas vålla olägenhet för angränsande kommun, över ansökningen infordra yttrande från stadsfullmäktige eller kommunalstämma i sådan kommun».

Anförda bestämmelser giva vid handen, att Konungens befallningshavande vid ansökan om rättighet för bolag att bedriva detaljhandel med rusdrycker är pliktig inhämta utlåtande av bolagets hemkommun, men att Konungens befallningshavande själv äger avgöra i vad mån övriga kommuner inom bolagets försäljningsområde skola höras om den gjorda framställningen.

Enligt motionärernas mening har emellertid icke allenast hemkommunen och närmast densamma belägna kommuner intressen att bevaka beträffande den rörelse som här avses, utan här föreligger ett intresse, som sträcker sig över hela försäljningsområdet. I motionen påyrkas därför, »att den yttranderätt, som 3 mom. av ifrågavarande § tillförsäkrar bolagets hemkommun, jämväl utsträcket att gälla alla övriga kommuner inom försäljningsområdet».

Utskottet kan för sin del till fullo instämma i den mening, som av motionärerna gjorts gällande. Det torde ej kunna bestridas, att både omfattningen av och sättet för bedrivandet av den handel med rusdrycker, som tillkommer bolag av här ifrågavarande slag, äger betydelse för hela försäljningsområdet, varför det måste anses vara av vikt för alla kommuner inom detsamma att få tillfälle att framföra sin mening både då fråga är om nybildande av och om förnyad oktroj för dylikt bolag.

Med anledning av vad sålunda ovan anförts får utskottet, i anslutning till det i motiveringen till förevarande motion gjorda yrkandet, hemställa, att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag till sådan förändring av gällande brännvinsförsäljningsförordning, att den yttranderätt, som enligt § 17 mom. 3 av nämnda förordning är tillförsäkrad spritförsäljningsbolags hemkommun, jämväl utsträcket att gälla alla övriga kommuner inom bolagets försäljningsområde.»

*Andra kam-
marens be-
slut.*

Andra kammaren beslöt för sin del i enlighet med sitt tillfälliga utskotts hemställan.

Detta andra kammarens beslut har delgivits första kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott.

Andra kammarens beslut måste anses innebära, att jämväl kommun, *Utskottet.* som icke är försäljningsbolagets hemkommun, skulle äga att utöva samma inflytande som hemkommunen med avseende å detaljhandel med rusdrycker. Härigenom skulle en fullständigt ny princip införas i rusdrycksförsäljningslagstiftningen, som för närvarande icke tillerkänner annan än hemkommunen sådant inflytande.

Förändringen innebär alltså ett frångående av det av statsmakterna år 1917 för hemkommunen beslutade s. k. kommunala vetot rörande försäljning av rusdrycker. En sådan lagändring, vilken, på samma gång dess värde ur nykterhetssynpunkt måste anses tvivelaktigt, även skulle medföra betydande praktiska olägenheter vid avgörandet av frågor rörande försäljningsbolags detaljhandel med rusdrycker, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka.

Utskottet får därför hemställa,

att första kammaren icke måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 10 mars 1921.

På utskottet vägnar:

E. von HOFSTEN.

Närvarande: herrar *von Hofsten, Almkvist, Malmberg, Julin, Elof B. Andersson, Rooth* och *J. A. Eriksson.*
